

Sygn. akt I PK 99/11

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Józef Iwulski

w sprawie z powództwa L. K.
przeciwko Sądowi Rejonowemu /.../
o wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 stycznia 2012 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 10 lutego 2011 r.,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
odstępując od obciążania powoda zwrotem kosztów
postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 lutego 2011 r., Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację powoda L. K. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 sierpnia 2010 r., oddalającego powództwo przeciwko Sądowi Rejonowemu o wynagrodzenie za pracę.

Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł skargę kasacyjną, w której wnioszek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadnił powołaniem się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, sprowadzające się do wyjaśnienia kwestii

Aczy w przypadku wskazania w prawomocnej uchwale Krajowej Rady Sądownictwa o przeniesieniu sędziego w stan spoczynku daty późniejszej niż końcowa data rocznego okresu pobierania wynagrodzenia po stronie sędziego przeniesionego w stan spoczynku powstaje roszczenie o zapłatę wynagrodzenia za okres przekraczający rok?@. Zdaniem powoda, Sąd Najwyższy przy rozstrzygnięciu przedmiotowego zagadnienia powinien mieć na względzie regulacje Kodeksu pracy statuujące ochronę wynagrodzenia za pracę. Pozytywna odpowiedź na tak postawione pytanie Aniewątpliwie przywracać będzie pożądaną przez ustawodawcę stan równowagi i płynności w sytuacji prawnej sędziego przechodzącego w stan spoczynku i to bez uszczerbku dla budżetu, bowiem skutkiem zastosowania preferowanej w niniejszej skardze metody wykładni, będzie zapewnienie sędziemu środków do życia w opisanym spornym okresie, bez względu na przyjętą w uchwale KRS datę przejścia sędziego w stan spoczynku@. Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od strony pozwanej kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami ustawowymi oraz o zasądzenie kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie wyroku w całości.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany Sąd wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Skarżący przedstawia zagadnienie prawne dotyczące ustalenia, czy sędziemu sądu powszechnego przysługuje wynagrodzenie za pracę w sytuacji, gdy upłynął już roczny okres niewykonywania pracy z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, a sędzia nie został jeszcze przeniesiony w stan spoczynku (nie nabył uprawnień do uposażenia spoczynkowego). Sformułowanego w ten sposób zagadnienia nie można uznać za *istotne zagadnienie prawne*@ w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. przede wszystkim dlatego, że wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało

sformułowane i na wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Ten warunek jest podyktowany tym, że istotne zagadnienie prawne jest to zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 7-8, poz. 51). Uzasadnienie wniosku powoda o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tego wymagania, bowiem z jego treści nie wynika, z jakim konkretnym przepisem prawa (materialnego) skarżący łączy przedstawiony przez siebie problem prawny. Można co najwyżej domyślać się, że skarżącemu chodzi najprawdopodobniej o wykładnię art. 94 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.). Nie jest jednak rolą Sądu Najwyższego wyręczanie stron w odpowiednim formułowaniu wniosków procesowych składanych w postępowaniu kasacyjnym.

Niezależnie od tego Sąd Najwyższy zauważa, że powołanie się przez powoda w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych na pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2007 r., III KRS 7/06 (OSNP 2008 nr 5-6, poz. 86) jest chybione w świetle okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę wyrokowania Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie. Pogląd wyrażony w sprawie III KRS 7/06 dotyczył bowiem ustalenia przez Krajową Radę Sądownictwa daty przeniesienia sędziego w stan spoczynku i bezpośrednio nie odnosił się do problematyki związanej z ustaleniem okresu przez jaki sędziemu pozostającemu w stanie czynnym przysługuje prawo do wynagrodzenia. Zwrócić należy przy tym uwagę, że w uzasadnieniu innego wyroku z dnia 19 lutego 2009 r., III PO 7/08 (OSNP 2010 nr 17-18, poz. 222) - który wprawdzie dotyczył prokuratora, ale ze względu na identyczną regulację odnosi się również do sędziów - Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, że decyzja Prokuratora Generalnego przenosząca prokuratora w stan spoczynku (odpowiednio uchwała Krajowej Rady Sądownictwa przenosząca sędziego w stan spoczynku) ma charakter konstytutywny (prawokształtujący), gdyż powoduje zmianę statusu prawnego prokuratora ze stanu czynnego w stan

spoczynku. Decyzja ta wywiera (podobnie, jak w przypadku sędziego) podwójny skutek. Po pierwsze pozbawia prokuratora możliwości wykonywania prokuratorskich czynności zawodowych, do których upoważniają przepisy o ustroju prokuratury, po drugie zaś kończy stosunek pracy łączący prokuratora z jednostką organizacyjną prokuratury, w której pełni służbę. Nie można wprawdzie wykluczyć, że niektóre decyzje prawokształtujące w odniesieniu do prokuratorskich stosunków służbowych mogą mieć skutek wsteczny, ale pogląd ten należy odnieść tylko do sytuacji wynikających z prawa materialnego, a w szczególności do sytuacji, w których zastosowanie takiego skutku odbędzie się z korzyścią dla zainteresowanego. Nie można więc wyłączyć możliwości przeniesienia prokuratora w stan spoczynku (podobnie, jak sędziego) z datą wsteczną w razie, gdy upłynął już roczny okres niepełnienia obowiązków służbowych z powodu choroby lub okres przebywania na płatnym urlopie dla poratowania zdrowia. W takiej sytuacji, wsteczne przeniesienie prokuratora w stan spoczynku jest wynikiem zachowania ciągłości trwania stosunku służbowego (przekształcenia stosunku służbowego obejmującego stosunek pracy w stosunek służbowy istniejący w stanie spoczynku), co umożliwia prokuratorowi zachowanie ciągłości świadczeń wynikających ze stosunku służbowego (wynagrodzenia za pracę i uposażenia w stanie spoczynku). Inaczej rzecz ujmując, wyklucza to istnienie okresu, w którym prokuratorowi nie będzie przysługiwało żadne z tych świadczeń, mimo ciągłości trwania stosunku służbowego.

Należy však zauważyć, że powołane orzeczenia zostały wydane w następstwie wniesienia we właściwym trybie przez osoby uprawnione odwołań od decyzji o przeniesieniu sędziego (prokuratora) w stan spoczynku. Wskutek zaskarżenia do Sądu Najwyższego uchwały Krajowej Rady Sądownictwa (decyzji Prokuratora Generalnego) o przeniesieniu sędziego (prokuratora) w stan spoczynku istniała więc możliwość modyfikacji prawokształtującej uchwały (decyzji) przenoszącej sędziego (prokuratora) w stan spoczynku przez ustalenie wcześniejszej daty przeniesienia. W stanie faktyczny rozpoznawanej sprawy powód nie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do wniesienia odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 17 grudnia 2009 r. przenoszącej go właśnie z tym dniem (a nie z datą wsteczną - dniem upływu rocznego terminu

niepełnienia służby z powodu choroby) w stan spoczynku. Tym samym prawokształtująca uchwała Krajowej Rady Sądownictwa wywołała skutek polegający na przeniesieniu powoda w stan spoczynku (i nabyciu prawa do uposażenia spoczynkowego) z dniem 17 grudnia 2009 r. Skoro więc w dniu 15 sierpnia 2009 r. upłynął roczny okres niewykonywania przez powoda pracy ze względu na chorobę, to z tym dniem powód utracił prawo do wynagrodzenia za pracę (art. 94 § 1 Prawa o u.s.p.). W okresie od 15 sierpnia 2009 r. do 17 grudnia 2009 r. powód pozostawał więc w służbie czynnej (której faktycznie nie pełnił z powodu choroby), ale po upływie terminu przewidzianego w art. 94 § 1 Prawa o u.s.p. nie przysługiwało mu wynagrodzenie za pracę. Wobec tego Sąd Okręgowy trafnie powołał się na zasadę prawa pracy wynikającą z art. 80 k.p., zgodnie z którą wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną, a za czas niewykonywania pracy tylko wówczas, gdy przewiduje to konkretny przepis. W takim stanie faktycznym, jak ustalony w rozpoznawanej sprawie, przepis taki nie istnieje, a w szczególności nie może nim być art. 94 § 1 Prawa o u.s.p., który w żaden sposób nie może być tak interpretowany. Gdyby powód został przeniesiony w stan spoczynku z datą wsteczną w stosunku do daty podjęcia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, to i tak za okres po 15 sierpnia 2009 r. nie przysługiwałoby mu wynagrodzenie za pracę, ale uposażenie w stanie spoczynku.

Powyższe okoliczności wyłączające prawo powoda do wynagrodzenia za pracę i prowadzące do oddalenia powództwa miał na uwadze Sąd Okręgowy przy wydaniu zaskarżonego orzeczenia. Zaprezentowana przez ten Sąd wykładnia przepisów prawa jest więc adekwatna do ustaleń faktycznych sprawy, wobec czego przedstawione przez powoda wątpliwości dotyczące uprawnienia sędziego do wynagrodzenia należnego mu po upływie rocznego okresu choroby, nie mogą uzasadniać przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z powołanych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. i mając na uwadze specyficzny charakter sprawy odstąpił od obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej na podstawie art. 102 k.p.c.